

Pl.
9646

SCENA ȘI ECRANUL

NUMARUL 5

MARTIE 1958

p. 0646

Revenele

Teatrului National L. L. CARACIANU

OVIDIU

Poem dramatic în 5
acte de Vasile
Alecsandri

Toma Dimitriu — Impă-
ratul August și Virgil Po-
povici — Mecena

p. 274. 068

Caleasca de aur

Piesă în 4 acte de Leonid
Leonov
O scenă din spectacol

ARBORELE GENEALOGIC

Piesă în 3 acte de
Lucia Demetrius

Eugenia Popovici — Duky
Băleanu și Geo Barton —
Alecă Băleanu

Institutorii

Piesă în 3 acte de Otto Ernst

Costache Antoniu (Insp. Prell) și Ion Finteșteanu (Flachsman)

BĂDĂRANII

Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni

Eugenia Popovici (Lucetta), Al. Giugaru (Jupin Lunardo), Gr. Vasiliu-Birlic (Jupin Canciano) și G. Calboreanu (Jupin Simon).

DIN Repertoriul
**TEATRULUI
MUNICIPAL**

INVĂȚĂTOAREA
Piesă în 3 acte de Brody Sandor

Ileana Predescu (Toth Flora) și
Octavian Cotescu (Invățătorul).

NU SE ȘTIE NICIODATĂ
Comedie în 4 acte de G. B. Shaw

Jules Cazaban (William) Gh. Aurelian
(Cramton) și Mircea Balaban
(De Baume).

OMUL CARE ADUCE PLOAIE
Piesă în 3 acte de N. Richard
Nash

Clodi Berthola (Lizzie) și Lazăr Vrabie
(Bill Starbuck).

**CINSTEA NOASTRĂ CEA
DE TOATE ZILELE**
Piesă în 3 acte de Al. I. Ștefă-
nescu

Puiu Hulubei (Pulu Holca) și V. Ronea
(Vicențiu Holca).

Olive de repaos

E luni de dimineață.

Limbile unui ceas — care moțăie leneș în cabina portarului — n-au ajuns să arate încă orele opt.

Dar ușa de la intrare se deschide împinsă de o mână energică. O mână obișnuită să deschidă toate ușile. Diminețile Luciei Sturdza-Bulandra, încep foarte devreme. Și odată cu venirea ei, începe activitatea în teatru. („Activitatea“?. Cuvîntul pare searbăd, plat, nedefinit; începe iureșul, sarabanda, vijelia). În programul afi-

Lucia Sturdza Bulandra și Ileana Predescu într-o scenă din „Doamna Calafova“.

șat pe avizier, ziua de luni este trecută ca zi liberă: „Zi de repaos“.

Desigur fiecare din dv. credeți că vă puteți lesne imagina cum cum își petrece ziua liberă, o mare actriță. Fie citind într-un fotoliu, fie părăsind pentru o zi forfota Capitalei ca să-și odihnească gândurile în mijlocul minunatelor priveliști ale Sinaiei. Fie, vizitîndu-și o prietenă de amintiri... Și multe alte supoziții — variațiuni pe aceeași temă comună a relaxării, a odihnei, a unei destinderi din ritmul trepidant al săptămîinii care a trecut..

... Cînd intră Lucia Sturdza-Bulandra luni de dimineață pe ușa Teatrului Municipal — o întîmpină chiar din prag zeci de probleme care se cer urgent și imperios rezolvate, zeci de angajați care au de solicitat cîte ceva pentru bunul mers al celor două scene. „Nu s-a găsit cutare material“ mărturisesc disperați achizitorii. Interpreta pieselor „Pădurea“, „Nu se știe niciodată“, „Nebuna din Chaillot“ pune mîna pe telefon și-l găsește — „Nu mi s-a aprobat hîrtia care“... declară implacabil contabilul-șef și directoarea Municipalului obține — ca prin farmec — aprobarea. „S-a îmbolnăvit un actor“. Animatoarea și conducătoarea teatrului îl urcă în mașină, îl duce la doctor, îl vindecă...

În anticamera biroului așteaptă un grup de interpreți tineri. Au inițiat un festival de poezie. Au întocmit un plan. Lucia Sturdza-Bulandra, îl analizează cu migală, îl rectifică, îl schimbă. Are un dar uimitor de a găsi soluțiile cele mai bune și tot odată cele mai simple.

Ora douăsprezece. Incepe ședința comitetului de direcție. Se discută

probleme de repertoriu, distribuirea actorilor în diferite spectacole și se mai discută o serie de probleme strict gospodărești. Doamna Bulandra le rezolvă pe toate cu aceeași uimitoare îndemânare și pricepere. Niciodată nimic nu o surprinde în flagrant delict de incompetență.

Nimeni nu știe când s-au făcut orele patru. Cel puțin directoarea Teatrului Municipal e convinsă că e deabea zece dimineața. Totuși, ședința se sfârșește.

Dar la orele șase și jumătate D-na Bulandra e din nou în teatru. Primește vizita unor artiști străini. Oaspeții o privesc uimiți. E atât de inteligentă, atât de energetică, atât de tânără. O privesc și o ascultă în timp ce marea actriță le vorbește cu înflăcărată dragoste despre arta noastră dramatică, despre piese originale și despre regizori și interpreți valoroși, despre țara noastră și despre viața nouă care se făurește între hotarele ei.

E seară.. Abea acum, Lucia

Sturdza-Bulandra se întoarce acasă.

—Acum — deabea acum — își oferă răgazul să citească într-un fotoliu. Citește cu nesaț piese românești și străine, într-o înflăcărată căutare de lucrări pentru spectacole noi, substanțiale, de un înalt nivel artistic...

Uneori o surprind primele scîlpîri ale zorilor, citind. Dar în ziua cea nouă care mijeste la ferestre e la fel de neobosită, de însuflețită, de activă. O să mă întrebați de bună seamă când își studiază rolurile, când își pregătește „mis-en-scène“ la spectacolul pe care-l regizează, când are răgazul să fie și actriță și directoare și deputată, când? Nu vă pot răspunde. Nu știu. Știu numai ce știe toată lumea: că pe toate le îndeplinește magistral.

ADRIANA IONESCU

Lucia Sturdza Bulandra și tinerii actori Anca Verești și V. Rebengluc într-o scenă din „Nebuna din Challot“

C. Ramadan, Ninetta Gusti, Florin Scărlătescu, N. Gărdescu și Marga Butuc-Codrescu în finalul piesei.

O ZI DE ODIHNĂ

Comedie în 3 acte de Valentin Kataev

C. Ramadan (Miusov), Napoleon Crețu (Costea),
N. Gărdescu (Dudkin), Marga Butuc-Codrescu
(Clava) și Ninetta Gusti (Dudkina)

NEAPOLE**orasul milionarilor**

Piesă în 3 acte de Eduardo de Filippo

Neapole... Neapolele golfului nespus de albastru, al insulei Capri, al soarelui fierbinte. Orașul zgomotos, nepăsător, răsunând de celebrele canțonete „napolitane“, în nopțile veșnic străjuite de lună plină...

În afara acestui Neapole de cromolitografie și panou turistic, există însă și un altul — mai puțin pitoresc poate, mai puțin romantic — desigur, dar mai adevărat. Un oraș în care se desfășoară viața de zi cu zi a unei umanități mărunte, frământată de mari drame și mici farse, agitată de veșnicele întrebări, la care oamenii se străduie din totdeauna să răspundă.

Pe una din străduțele înguste ale Neapolelui din anii ultimului război mondial, într-o căsuță oarecare, câțiva oameni trăiesc sub semnul epocii: fascismul și războiul.

Oameni obișnuiți, preocupați de propriile lor mici necazuri și bucurii, mînați de nevoi și reținuți de temeri de fiecare zi. Orizontul lor e limitat de zidurile caselor cartierului în care locuiesc o viață întreagă, iar perspectiva viitorului, mărginită la ziua de mâine. Ecourile luptei mărețe, nimicitoare, care se desfășoară în lume, ajung slăbite pînă la ei.

Și totuși — ceea ce se întâmplă în întreaga lume, în întreaga Italie a acestor ani, se

răsfrînge în fiecare din acei oameni, fără știrea și voia lor.

În casa lui Don Gennaro — pașnic, modest, cam poltron și nițeluș aiurit locuitor al Neapolelui din acei ani, fiecare își vede de treaba lui, preocupat de îndesularea stomacului sau de satisfacerea unei mărunte și destul de inofensive vanități. — Și totuși, cum i-a învățat fascismul „să-și țină gura“, să se ferească unul de altul! Și cum i-a silit nevoia, șomajul, spectrul foamei să se strecoare pe poteci strîmbe...

Personajele lui Filippo sînt toate — sau aproape toate — oameni normali, adaptabili. Inconjurați de minciună și coerciție, s-au deprins să tacă sau să mintă. Striviți de forța brutală și de „șmecherie“ s-au deprins să respecte forța și „șmecheria“.

În această lume, strîmbată, falsificată, Don Gennaro e un omuleț desuet, neputincios și chiar ridicol. Un jalnic măscărici, nebăgat în seamă de nimeni, nescotit în propria lui casă, de proprii săi copii — obiect de haz pentru prieteni... În această lume, se bucură de considerație soția sa, Dona Amalia, femeie autoritară, care respiră prin toți porii simț practic, spirit negustoresc, șiretenie și vanitate.

Și — în fond — oare nu e drept să fie astfel? Cine, dacă nu Dona Amalia, întreține toată

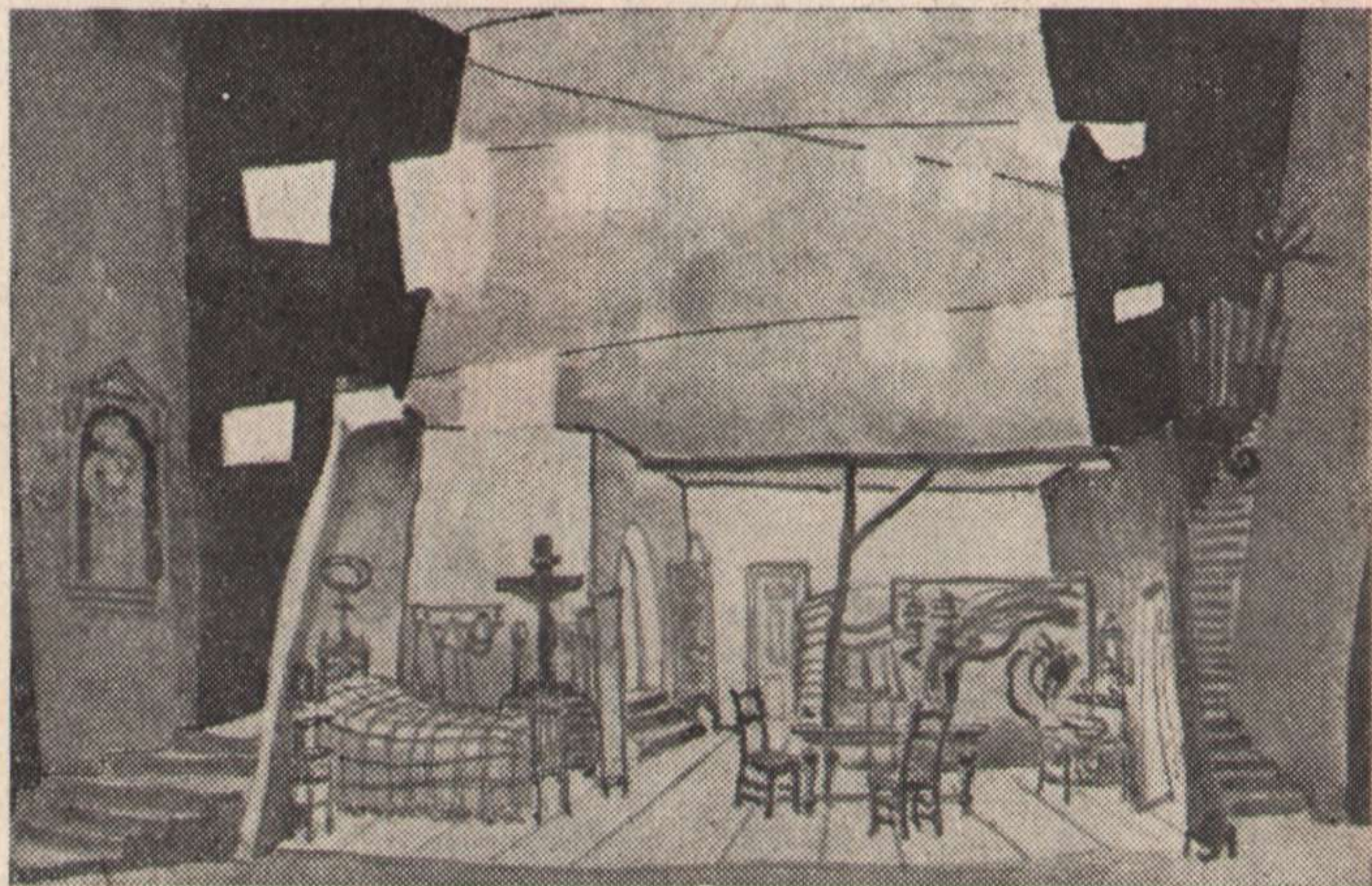
casa cu banii care-i câștigă prin comerțul de alimente „la negru“? Cine ține pas cu vremea dacă nu dînsa?

Dar iată că vine clipa în care Don Gennaro — în ciuda disconsiderării generale — dovedește că nu e nici poltron, nici neînsemnat, nici sărac cu duhul. Vine clipa în care înțelegem că în acest blînd palavragiu sălășluiește o forță neobișnuită. O forță care îi va salva pe toți din mare încurcătură în care se băgaseră și care va forța respectul tuturor celor din casă, din cartier și chiar al comisarului Ciappa, polițistul lucid, sceptic și — în limitele îngăduite de meserie — uman.

molesc. Să nu credeți că le-amers prost. O! dimpotrivă. În scurtă vreme, au devenit milionari, puternici, răsfățați, eleganți...

Dar — în fiecare — a crescut un mic ghimpe otrăvit, care promitea să se dezvolte și să dea roadele veninoase ale dezamăgirii sau rușinii.

Dar nu vă temeți! Don Gennaro s-a reîntors la timp. Gîrbovit, copleșit de cîte îi fusese dat să trăiască și să vadă, aducînd mesajul solidarității cu miile de oameni care sîngerau pe toate drumurile războiului, împovărat de suferințele care prilejuiseră foarte respectabila avere a Dinei Amalia și prosperitatea celor de-o teapă. Și — nu fără ajutorul unui

Schiță pentru decor (actul I) de Sanda Mușatescu

El este un „om“, Un „om“ înzestrat cu acea curiozitate față de lume, cu acea nevoie de cinste, de dreptate, de libertate, de demnitate și solidaritate umană care formează conținutul acestui cuvînt.

Iată de ce, odată dispărut din mijlocul alor săi, fiecare se lasă tîrît de curent și — fără a fi răi sau josnici — rătăcesc fără busolă și, într-un fel, se înnă-

mic semn al „soartei“ — privilegiile rușinate ale tuturor s-au plecat în fața celui care pătîmise, înțelesese și cerea îndreptarea pentru toți. Cam acesta este sîmburele amărui al unei piese plină de dramatism, vioiciune și umor, pe care o veți vedea la Teatrul „C. Nottara“ și care — desigur — vă va captiva. Căci de Filippo știe să-și prezinte învățăturile într-un înveliș captivant.

TEATRUL
MUNCITORESC C.F.R.

MIZERABILI

Dramatizare de Paul Achard după Victor Hugo

Fantine (Graziella Albini) este veghiată lângă patul de spital de o maică credincioasă (Teodora Nichita). Jean Valjan (N. Sireteanu) încearcă să-i ușureze ultimele clipe de viață, promițându-i că-i va aduce fetița, pe Cosette.

Micuța Cosette (Elena Căilă) dă cu încredere mînuța, acestui străin (N. Sireteanu)

Soții Thénardier (Fory Etterlé și Dodă Caian Rusu) sînt hotărîți să scoată cît mai mulți bani pe ori ce fel de căm

La teatru
„C. NOTTARA“

HOTEL ASTORIA
Piesă în 4 acte
de Alexandru Steîn.

Titus Lapteș (Konovalov)
și Maria Comșa-Potra
(Ecaterina Mihailovna)

N O R A
Piesă în 4 acte de H. Ibsen.

Corina Constantinescu în rolul titular.

**SEARA
RĂSPUNSURILOR**
Comedie sentimentală în
3 acte de Sidonia
Drăgușanu

Tatiana Iekel Moldovan
(Dona) și Aurel Cioranu (Va-
lentin)

**NEMAIPOMENITA
FURTUNĂ**
Piesă într-un act de
M. Davidoglu

Andrei Codarcea
— Mihail Cioroga-
riu și Gh. Gîmă —
Mărunțelu

**NOI CEI FĂRĂ DE
MOARTE**
Piesă într-un act de
M. Davidoglu

M. Molsescu în rolul
Toader și Dominic Stan-
ca în rolul Valer Min-
druț.

Natalia Dudinskaia în baletul
„Baladerka“ de L. Minkus

A

u rămas profund în amintirea miilor de spectatori, minunatele creații realizate la București de Ansamblul de Balet al Teatrului „Kirov“ din Leningrad.

Imaginea pe care o publicăm acoperă ca și aceste fotografii — solicitate de cititori — constituie o modestă mărturie a deosebitei măiestrii care caracterizează arta dansatorilor sovietici.

Igor Belski (Șurale) în baletul „Șurale“ de Farid Iarullin

Dans comic din baletul „Șurale“ de Farid Iarullin

SOLII ARTEI SOVIEȚICE

Faust

TEATRUL DE OPERĂ ȘI BALET
AL R.P.R.

Nici Goethe nu a pretins că este original atunci când a abordat legenda lui Faust, întruchipînd-o în nemuritoare sa dramă în două părți. Cu atît mai puțin n-au pretins acest lucru Jules Barbier și Michel Carré, autorii libretului operei de Gounod, care au luat de la Goethe tot, afară de... semnificațiile filozofice. În ceea ce privește compozitorii, este destul de greu să stabilești cui i-a venit prima idee să scrie despre Faust, în acest șirag de nume răsunătoare, ca Berlioz, Schumann, Gounod, Liszt, Boito și atîția alții (cine știe cîți vor mai urma!).

Așadar, pentru că atîția scriitori și compozitori mai mari sau mai mici, mai ambițioși sau mai modești, au dovedit că „Faust” poate fi înțeles în tot atîtea feluri, să nu ne mirăm dacă, la rîndul lor, toate montările noi ale acestor lucrări devenite clasice, încearcă să aducă mereu alte lumini și alte viziuni în ineputizabila dramă a lui Faust.

Și iată, una dintre aceste viziuni a prins acum viață, la Teatrul de Operă și Balet.

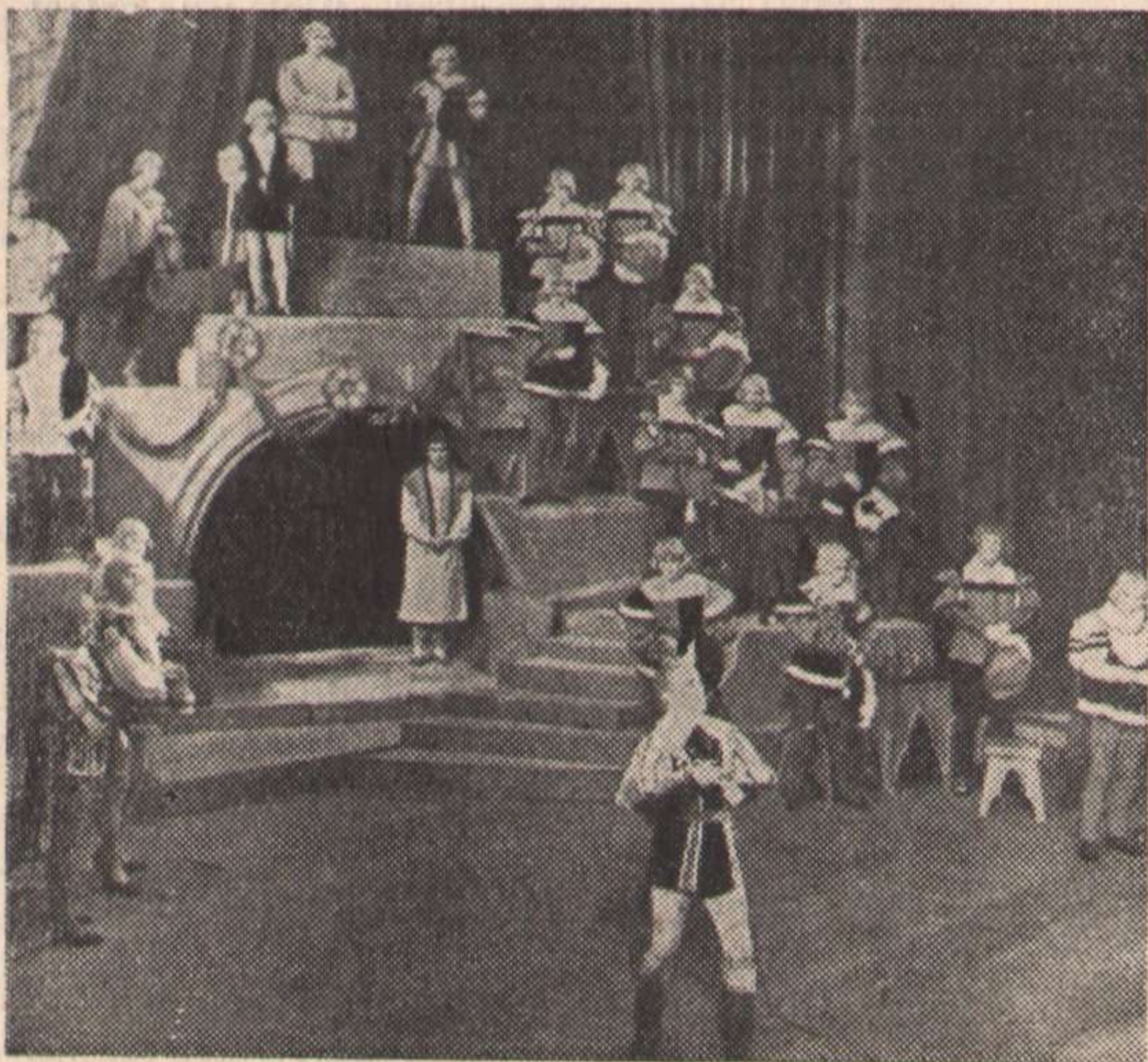
Chipurile lui Faust și
al lui Mefisto, au rea-
părut pe scena noastră,
sintetizînd atîtea tendin-
țe, atîtea frămîntări și
atîtea slăbiciuni ome-
nești... (N. Șerbănescu
și G. Ștefănescu)

Fără îndoială, în opera lui Gounod accentul dramatic nu a căzut asupra lui Faust și Mefisto, ci asupra Margaretei. Și în spectacolul Teatrului de Operă și Balet această inversare — care a determinat pe germani să numească lucrarea lui Gounod „Margareta“ — a fost subliniată cu toate mijloacele. Margareta înduioșează, convinge, inobilează. Alături de ea, Stebel întruchipează puritatea care, pînă la urmă, va învinge pînă și uneltirile lui Mefisto. (Cornelia Gavrilescu și Matilda Onofrei).

Cînd Faust, însoțit de Mefisto, a pornit să redescopere lumea, a nimerit mai întîi la o chermiză strălucitoare de veselie și tinerețe. Inceputul drumului era fără îndoială promițător... (In prim plan N. Herlea în rolul Valentin)

...Dar sfîrșitul lui avea să fie destul de ciudat: în infern Mefisto îi va înfățișa lui Faust într-o haotică și uluitoare desfășurare, tot ceea ce simțurile primitive aveau mai atrăgător. Dar în această vîltoare, din care Mefisto era convins că va ieși învingător, uneltirile sale sînt zdrobite pentru todeauna. Faust nu va putea uita chipul fermecător al Margaretei...
 ...Și fără îndoială că nici noi nu-l vom putea uita, urmărind recenta premeiră a Teatrului de Operă și Balet, în care concepția regizorală a lui Hero Lupescu a pornit să redescopere sensuri noi eternei tragedii.

RĂPIREA DIN SERAI

Cînd Mozart a început să scrie opera „Răpirea din Serai“, prima operă de mari proporții din creația lui, era îndrăgostit. Pe eroină o chema Konstantze, iar pe iubita sa la fel. De altfel nu era singura analogie dintre viața sa și opera pe care o crea; în fond Belmonte, care luptă pentru eliberarea Konstantzei din captivitatea Seraiului, semăna destul de mult cu Mozart însuși, a cărui eliberare se produsese de curînd. E drept, compozitorul nu fusese prizonierul nici unui „Serai“, dar „captivitatea“ sa nu a fost mai puțin tristă: silit ani întregi să fie în slujba unui feudal — arhiepiscopul Ieronim Coloredo — Mozart a cunoscut umilințe, care astăzi par de neconceput; era obligat să mănînce la masa bucătarilor, lucrările lui erau supuse controlului și — în genere — toate îndeletnicirile sale semănau destul de bine cu cele ale lacheilor.

De fapt, mulți compozitori au suportat, pînă în secolul al XVIII-lea, umilințe similare. Nici Haydn nu a avut parte de o viață mai puțin umilă — dar Mozart a fost primul care n-a mai putut s-o îndure. Între el și stăpînul său a izbucnit, la Viena, un scandal de o violență neobișnuită: Coloredo l-a copleșit cu toate jignirile posibile, iar Mozart i-a răspuns cu toată demnitatea care-i fusese rănită atîția ani. Nici un compozitor, nici un artist, nu îndrăznise vreo dată să adreseze unui nobil cuvintele pe care Mozart le-a rostit atunci, cu decenii înainte de izbucnirea revoluției franceze: „Inima innobilează pe om. Conte sau servitor, acel care mă jignește nu-i altceva decît un ticălos“...

...Iar puțină vreme după ce se desfășurase această scenă, — unică în acea vreme și care i-a produs lui Mozart o stare de enervare, care l-a ținut cîteva zile bolnav la pat, compozitorul a început să-și descopere o nouă viață: s-a îndrăgostit — de Konstantze — și... a compus „Răpirea din Serai“, creînd și aci o Konstantze simbolică.

Pe vremea lui Mozart, nu exista ceea ce noi numim astăzi „operetă“. Există însă, în opoziție cu opera serioasă —

„seria“, cum este numită — și o operă comică — „bufa“. Iar în cadrul acestei opere „bufa“ se desprindea o formă specială, denumită „singspiel“, în care părțile cîntate se împleteau cu cele vorbite. Fără îndoială că acest „singspiel“ nu era departe de concepția operetei noastre de astăzi. Iar pentru că „Răpirea din Serai“ aduce destul de mult a „singspiel“, noi am putea s-o asemănăm operetelor noastre. Numai că...

...Numai că, dacă „Răpirea din Serai“ pare o operetă prin caracterul ei vesel și nepretențios, prin împletirea muzicii cu proza, nu e mai puțin adevărat că din punct de vedere muzical, ea este de o bogăție ce nu-și găsisese seamăn în nici una din lucrările precedente din acest gen. Tocmai de aceea istoricii muzicii obișnuiesc să spună că muzica de operă „bufă“ începe, sau mai bine zis, reîncepe, odată cu „Răpirea din Serai“.

Nu e de mirare, deci, că această operă a stîrnit o asemenea admirație din partea publicului de pretutindeni — după cum nu e de mirare că, la vremea ei, a determinat nenumărate uneltiri și persecuții la adresa compozitorului. Poate că Salieri, compozitorul de curte, care l-a urît pe Mozart din toate puterile, a prins această ură, odată cu primele spectacole ale „Răpirii din Serai“.

Mozart și-a început seria operelor mari încrezător... Și-a terminat-o nu mai puțin încrezător, prin acea feerie muzicală care este „Flautul fermecat“. Între aceste două capete de drum s-a plasat însă o tragedie de aparență comică („drama giacoso“), „Don Juan“. De fapt această tragedie era mai potrivită cu destinul său, nu mai puțin tragic. Dar Mozart a preferat comedii; și ne face și astăzi să rîdem trăind clipe de sublimă voieșie, cu această cristalină „Răpire din Serai“, pe care Opera noastră s-a hotărît s-o pună în scenă, în viziunea artistică a regizorului George Teodorescu.

BUCUREȘTIUL, RIDE, CÎNTĂ ȘI DANSEAZĂ

E

ste perfect adevărat că pe scenele „OSTEI”, „Bucureștiul rîde, cîntă și dansează” destul de des.

Firește totul depinde de felul cum se rîde, de ceea ce se cîntă și de calitatea dansului, — pentru că, de fapt, Bucureștiul este exigent, din ce în ce mai exigent și nu admite să cînte ori cum.

Dar — dacă pînă în ultimele luni — bucureștenii plecau uneori dezamăgiți de la spectacole în care nici nu rîdeau și nici nu auzeau cîntecele pe care le-ar fi dorit, să recunoaștem că titlul ultimului spectacol oferit de colectivul muzical al lui Jean Ionescu și de o seamă de cîntăreți (și nu numai de cîntăreți) de prima mîină, i-au făcut mai optimiști.

În ceea ce privește cîntecul — căci fără îndoială, în ultima instanță el este „eroul principal” —, noul spectacol încearcă să realizeze ceea ce într-adevăr era de mult așteptat: o contopire a textului cu muzica, crearea muzicii „cu idei”, în care ascultătorul să aibă ce auzi, iar interpretul să aibă ce reda prin mijloace scenice și muzicale.

N-avem decît, pentru a afla caracterul și intențiile noului spectacol, în care Eugen Mirea a creat mai bine de 20 de texte inedite pentru compozițiile lui Florentin Delmar și Jean Ionescu, să cerem cîteva păreri... interpretelor lui.

Pe Liliana Tomescu am surprins-o pentru prima dată în chip de cîntăreață. Nu numai noi ne-am mirat de această nouă specialitate a admirabilei actrițe ci și... ea însăși. Liliana Tomescu s-a redescoperit. S-a redescoperit, creînd tipul fermecător al fetei, încîntate de dansul în brațele iubitului ei, care n-are nici IFA, nici WARTBURG, ci merge frumos, pe jos”, sau apărînd alături de Ovid Teodorescu în cuplete al căror haz o amuză, în primul rînd pe ea — ceea ce este nespus de amuzant pentru... alții. Liliana Tomescu a debutat cu un modest „pardon”, pe care, în primul său cîntec, îl adresează publicului. Deși, drept vorbind, nu avea motive să-și ceară scuze decît cel mult pentru faptul... că și-a descoperit atît de tîrziu talentul de cîntăreață. Și — cine știe? — poate că nu e de loc tîrziu!...

„Un Don Juan din Popa Nan” este gata să ne demonstreze, la rîndul lui, că în cîntecele satirice la adresa diferiților „irezistibili” de pe bulevardele și străzile noastre se pot spune și lucruri inteligente. Ba încă, sclipitoare, mai

ales când Ovid Teodorescu își regăsește, în sfârșit, domeniul în care este pe bună dreptate socotit imbatabil.

Îi cunoașteți? Nici unul din ei n-ar admite să fie socotit „promițător”; căci Kiki Marcov și Puiu Șerbu și-au format de mult un nume și o apreciere. Dar — într-un fel — ei debutează, dând viață unor cîntece care cer și calități actoricești, unor cîntece „de scenă” — ne asigură Eugen Mirea; de fapt... și noi știm că de aci încolo începe cîntecul de calitate.

...Și în sfârșit mai putem cere avizul acestor patru personaje importante care ne întrețin împreună cu Jean Ionescu; Ioneasca, Popeasca, Georgeasca și Vasileasca (souzați! cu doi „s”).

Tanți Căpățînă, Ilinca Cerbacev, Kiki Marcov și Dorina Drăghici sînt, fără îndoială, de aceeași părere, cel puțin în legătură cu spectacolul în care au apărut laolaltă. Pentru că fiecareia, cîntecele și versurile spectacolului Jean Ionescu, le-a rezervat cel puțin un prilej de reafirmare.

Și dacă Dorina Drăghici, amintindu-și despre „mica începătoare”, are motive să lăcrimeze (odată cu publicul), dacă Tanți Căpățînă se poate adresa cu un glas tremurat de emoție celui pe care încă nu l-a pierdut. („Și acum între noi doi”), toate acestea n-au fost numai rezultatul talentului propriu ci al unei contopiri cu un spectacol în care ideile, bunul gust și inventivitatea sînt în sfârșit la locul lor.

„*Omnia*“ împlinit

În urmă cu 25 de ani, regizorul Louis Daquin a citit în Franța, „Ciulinii Bărăganului“. Tragedia omenească în paginile cărții lui Panait Istrati l-a zguduit. Ideea unui scenariu cinematografic și a filmului i-a venit aproape spontan. Dorința unei asemenea realizări a pulsant latent un sfert de veac. În 1957 regizorul francez a venit în țara noastră înarmat cu scenariul filmului și un operator. Tot restul necesar pentru înfăptuirea producției l-a solicitat cinematograful nostru. Acum, după opt luni de colaborare rodnică, „Ciulinii Bărăganului“ e gata. În camera hotelului, cu câteva ore înainte de a lua avionul spre Paris, Louis Daquin răspunde întrebărilor noastre:

— *Ce probleme v-au pus realizarea filmului?*

— Destule! Specificul național, atmosfera încărcată de tragedia

oamenilor, dezvăluirea trăirilor lor, a valențelor lor morale — toate se cereau redată într-o formă clară și pregnantă.

— *Și ați izbutit?*

— Răspunsul îl aștept și eu, de la dumneavoastră.

— *Romanul lui Panait Istrati are o atmosferă tristă, sumbră, de sub care răzbate însă licărul unui optimism tenace. Ați rămas fidel acestei viziuni a autorului?*

— „Ciulinii Bărăganului“ e un film trist, tragic prin destinul eroilor săi. Dar nu e pesimist. N-am prezentat oamenii ca pe niște epave, goliți de suflet, de pasiuni și așteptări. Clouzot, de pildă, ar fi „interzis“ acestor năpăstuiți, înecați în mizeria vieții exploatate, dragostea, speranța. Eu am încercat să „demonstrez“ contrariul. Am folosit fiecare amănunt, fiecare episod ca să dezvălui bogata lor trăire interioară. De-a lungul filmului m-am străduit să marchez filonul optimismului prin simboluri de o cât mai mare forță generalizatoare.

— *Ce ne puteți spune despre colaborarea Dv. cu cineștii români?*

— A fost foarte pozitivă. Ea m-a ferit de erori grave în ce privește autenticitatea, mi-a oferit o

Louis Daquin (x) în timpul interviului

echipă remarcabilă de tehnicieni, o echipă de actori care mi-a satisfăcut toate exigențele, un director de dialoguri nespus de prețios — Radu Beligan — un compozitor, Radu Palade, care a înțeles exact ce-am vrut, și care a subliniat plastica filmului printr-o coloratură muzicală inspirată. Dacă, în Franța, voi turna un film cu o problemă nu tipic franțuzească, pentru muzică îl vom solicita pe Radu Palade.

Mă înapoiez în patrie, având convingerea că o coproducție franco-română este ori când salutară. Lucrul cu prietenii români a dovedit că avem puncte de vedere comune în gândire și în creație.

— *Pe ce treaptă a realizărilor dvs. ați așezat „Ciulinii Bărăganului”?*

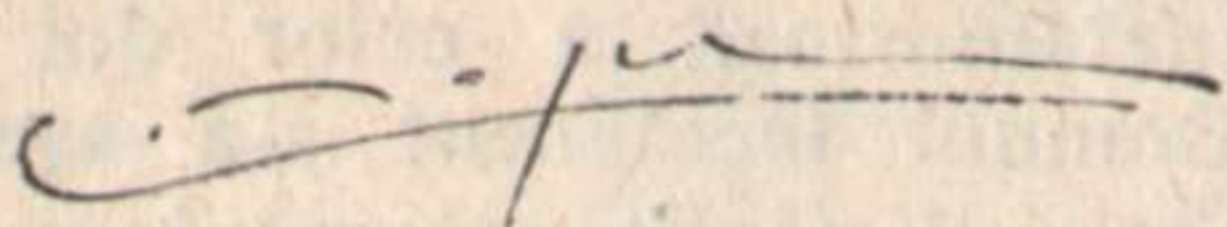
— Consider „Ciulinii Bărăganului” filmul maturității mele artistice.

— *Ce gânduri purtați pentru viitor?*

— Visul meu artistic este să realizez o însăilare cinematografică a unei simple povești de dragoste prin care să arăt ce dăunătoare este pentru omenirea întreagă, tensiunea care plutește asupra ei și să ridic un protest împotriva războiului rece. Până atunci, sînt bucuros să anunț că în E.S.P.L.A. va apare în talmăcirea Sandei Diaconescu piesa mea de teatru, pe care Radu Beligan s-a oferit să o pună în scenă.

Înainte de despărțire Louis Daquin a adresat în scris un salut prietenesc cititorilor revistei „Scena și Ecranul”, pe care-l reproducem:

*Un salut amical pour le lecteur
de Scena et Ecran*

AL. CRACEA

INTILNIRE

CU

DORIN DRON

Într-un compartiment de tren un tînăr amabil mi-a ajutat să mă instalez. Apoi s-a prezentat: Dorin Dron. Inutil de altfel, fiind pe deplin familiarizat cu figura surîzătoare reprodusă în sutele de exemplare ale afișelor filmului „Erupția”.

Am început să discutăm ca... în tren. Astfel am aflat că venea de la Berca (locul unde se filmaseră exteriorile filmului) unde se prezentase tocmai „Erupția” și că acum părăsise echipa de actori pentru a se înapoia la echipa de hochei.

Dorin Dron joacă hochei din 1932 și face parte din lotul național din 1937. Foarte puțini sînt acei care știu că pe lângă activitatea sportivă Dron a găsit timp să-și ia două doctorate în științe, dintre care unul în drept, la Milano.

Mi-a vorbit cu multă modestie despre rolul său în film, subliniind că reușita este meritul incontestabil al regizorului Liviu Ciulei.

Proiecte de viitor? Destule. Mi-a mărturisit că va fi probabil distribuit într-o piesă regizată tot de Liviu Ciulei la teatrul „Notara”. Și poate, într-un film...

Dar pînă atunci, ne vom revedea mai curînd la campionatele naționale de hochei.

Succes, suflete!

Regizorul Geo Saizescu „lucrează“ cu Gr. Vasiliu Birlic și Ion Lucian

SE TURNEAZĂ

„DOI VECINI“

Buftea, cetățuia tinerei noastre cinematografii...

La bufet, pînă se „pune“ lumina în studio, domnul locotenent de stat major I. G. Petrescu ia o gustare cu domnul M. Teodorescu-Fălcu, licențiat în drept, avocat. Aparțin amîndoi Bucureștiului din 1929-30. Sabia și chipiul ofițerului odihnesc pe scaun, alături de mustața civilului. Comesenii glumesc, se bat pe umeri ca doi buni și vechi amici. Deodată, cineva deschide ușa și-i invită: „Actorii în

scenă!“ Se ridică amîndoi și ies. Pe platou, machiorii îi iau în primire. Freza domnului locotenent e pusă în ordine, mustața domnului avocat așezată la locul ei firesc. Un retuș ușor la sprînceană, o tentă de fard îngroșată, tamponaj cu vata pentru a îndepărta luciul de pe față, și gata! Sub reflectoare! Regizorul Geo Saizescu conduce o repetiție de mișcare, două, trei, patru. Cînd e mulțumit, anunță: „Atențiune, filmăm!“ Operatorul e gata, maestrul de sunet și-a pus căștile, „girafa“ e îndreptată asupra actorilor.

Și așa asist. într-un decor de cameră-birou, cu mobilă grea, arhaică, la subita și surprinzătoarea metamorfoză a celor doi amici. Domnul locotenent s-a așezat pe scaunul oferit ceremonios și rece de domnul avocat. Fața i se încruntă, nervoasă, privirea caută

rică, gîlceavă parcă. Ochii i se rotesc sfidător prin cameră. Domnul avocat se ține semet, cu pieptul lui firav împins înainte, înfruntînd. Numai privirea trădează o neliniște vecină cu teama. Ochii domnului locotenent au terminat inspecția și mîna prinde încleștat mînerul sabiei. Un licăr caraghios s-a aprins în ochii domnului avocat. Sabia e trasă încet, înnebunitor de încet, din teacă. Domnul M. Teodorescu-Fălcu îi urmărește îngrozit urcușul. Mîna domnului ofițer s-a oprit. Domnul avocat a rămas așa, împietrit, cu groaza în priviri. Sabia e trîntită cu sete înapoi, în teacă. Domnul avocat respiră încet, ușurat și parcă se dezumflă...

Ce poți înțelege din toate acestea ?

Dar Geo Saizescu, fiind un om amabil, mă scoate din încurcătură. La masa de montaj, face să-mi treacă prin fața ochilor începutul acestei... comedii.

...Se crapă de zi, peste un colț de mahala bucureșteană. Case toropite într-o ceață lăptoasă stau rînduite pe o stradă strîmtă, cu bolovani și iarbă crescută printre ei. Un felinar lucește palid prin

frunzișul unui copac. Din susul străzii, pe melodia „Lampagiu de altădată“ un lampagiu se apropie de felinar și-l stinge. Brusca, ca două pătrate de iumină, se aprind două ferești alăturate. Pe fundalul transperantelor trase, două umbre apar detașate. Ambele îmbracă cîte o haină. Apoi, simultan, se deschid ferestrele și în cadrul lor se ivesc... amicii noștri: domnul avocat aranjîndu-și cravata, domnul locotenent îmbumbîndu-și nasturii vestonului. Ambii aprind cîte o țigară, trag un fum prelung, pufăind drept înainte. Ca la o comandă, întorc capetele. Se zăresc. Se sfidează din priviri. Zvîrl țigările cu gest nervos, închid ferestrele, trîntindu-le și trag transperantele...

— Deci doi vecini, spun eu.

— Anumiți „Doi vecini“, precizează Geo Saizescu. Fii atent.

Vocea comentatorului urmează ultimei imagini: „Între familia domnului locotenent I. G. Petrescu și familia domnului avocat M. Teodorescu-Fălcu există un vechi conflict, care începuse chiar din ziua mutării lor în aceeași curte. Motivul? Deosebirea profesională.“...

Carmen Stănescu și Ion Lucian într-o scenă de lucru

În cabine, redevenind, pe măsură ce se demachiază, Grigore Vasiliu Birlic și Ion Lucian, cei doi „vecini” mărturisesc speranța că sub mîna lui Geo Saizescu și cu ajutorul întregii echipe, comedia inspirată de schița lui Tudor Arghezi va fi o reușită producție cinematografică. Geo Saizescu îmi spune că încearcă să facă o comedie de caracter, în care comicul să fișnească din firea și mentalitatea personajelor și că se străduiește să realizeze acest comic cu

mijloace cît mai cinematografice. Paralelismul strict al situațiilor în care pune cele cinci cupluri de personaje este unul din aceste mijloace. Acum cînd a terminat de filmat toate interioarele, aduce mulțumiri actorilor Grigore Vasiliu Birlic, Ninetta Gusti, Ion Lucian și Carmen Stănescu, asistenților săi Gică Gheorghe și Alecu Croitoru și operatorului Wielfried Ott, care au colaborat la filmul, „Doi vecini”, pornit în a doua sa etapă.

A. C.

Flacăra

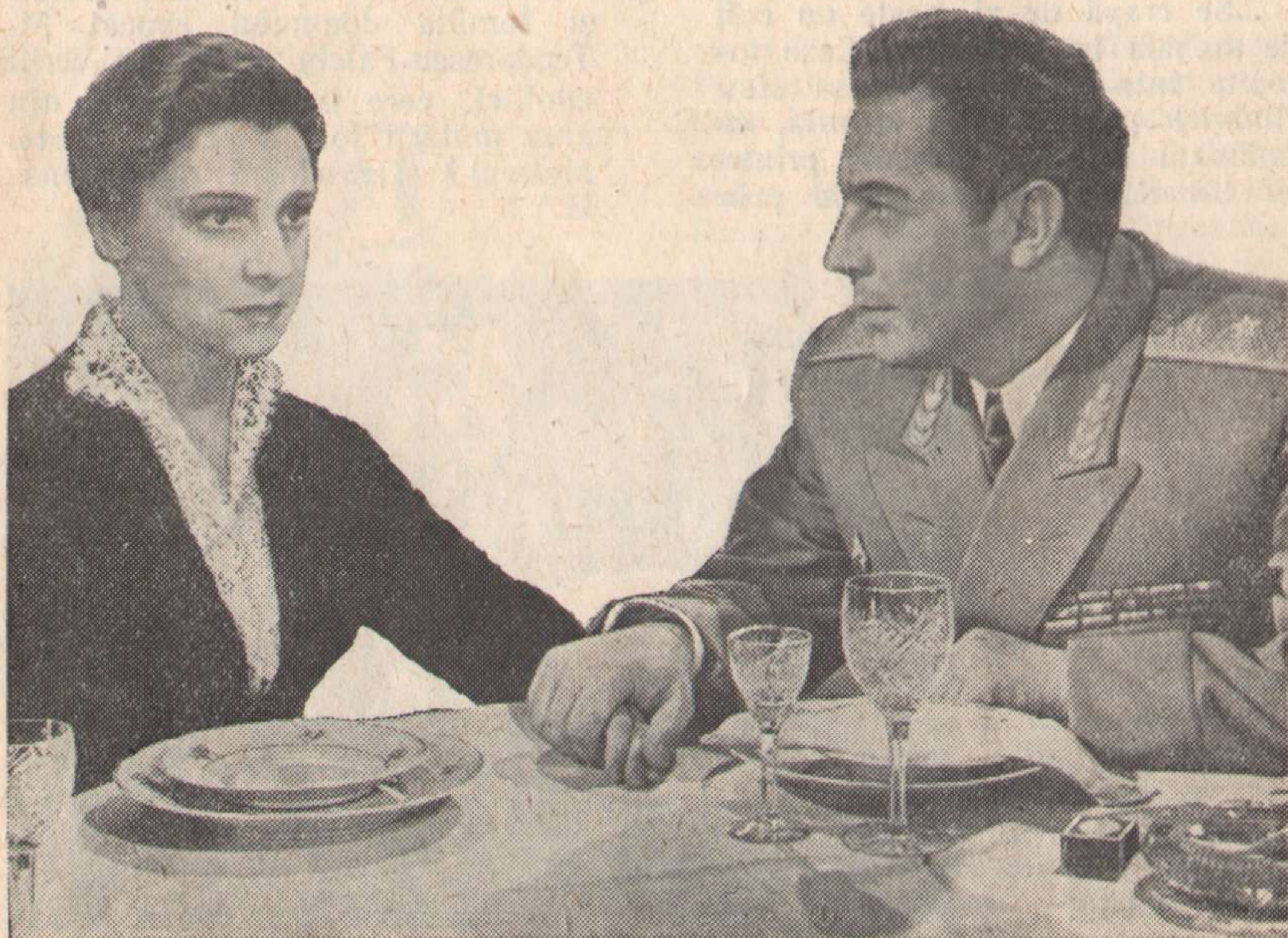
stînsă

— O producție a studiourilor
sovietice —

Scenariul: S. Ermolinski. Regia:
A. Stolper; Muzica: N. Kriukov

cu:

E. Kozîreva, Izolda Izvițkaia, A.
Mihailov, I. Dimitriev, Irina Skob-
țeva, S. Haritonova, N. Dorosina,
V. Șarlahov, L. Parhomenko, T.
Sabirov, E. Leonov, B. Bitinkov.

— O producție a studiourilor sovietice —
Scenariul : A. Figurovski ; Regia : S. Samsonov

Verstele **DE FOC**

Acțiunea acestui film, de o intensitate dramatică care nu slăbește nici o clipă, se petrece în anii războiului civil.

Doi agenți ai contrarevoluției încearcă să se strecoare într-un oraș ocupat de Armata Roșie, avînd misiunea să provoace o rebeliune. Unul dintre ei reușește să ajungă în oraș și începe să acționeze pentru îndeplinirea planurilor lui. Pe urmele agentului este însă cekistul Zavraghin. Palpitanta urmărire care se desfășoară se termină cu lichidarea agentului contrarevoluționar, a cărui moarte previne pericolul ce amenința liniștea orașului.

De genul filmelor de aventuri, „Verstele de foc” dezvăluie natura eroismului, înaltul simț al datoriei, prietenia și țelurile luptei revoluționare care animă pe oamenii sovietici.

O producție a
studiourilor
japoneze

Umbre în plină zi

Scenariul : S. Hashimoto ; Regia : Tadashi Imai
cu :

Jojiro Kusanagi, T. Matsuyama, Noburu Yano, Masatsugu Makita.

Vădit influențați de neorealismul italian, producătorii acestui film au făcut un act de curaj cetățenesc, ridicând un protest impresionant împotriva judecătorilor birocratizați ai Japoniei de azi, care nesocotesc cu brutalitate drepturile omului.

Subiectul filmului se bazează pe o întâmplare reală, petrecută în 1951, într-un oraș din departamentul Yamaguchi.

Intr-o dimineață, în sărăcăcioasa lor locuință, doi bătrâni au fost găsiți sugrumați. Suspectați de

această crimă, cinci tineri sînt arestați. După cercetările întreprinse de poliție, care prin violență a stors declarațiile pe care le urmărea, tribunalul, judecîndu-i, a dat o sentință prin care unul a fost condamnat la moarte, iar ceilalți patru, la muncă silnică pe termene lungi.

Acuzînd monstruoasa înscenare a poliției și grava nedreptate a sentinței, filmul desfășoară o impresionantă „anchetă” și aduce o patetică pledoarie în apărarea victimelor justiției.

O producție a studiourilor din R.P. Chineză

1940, în timpul agresiunii japoneze asupra poporului chinez...

În regiunea Shantung, cotropitorii japonezi primesc lovituri surprinzătoare și grele din partea unui grup de partizani chinezi. Toate măsurile luate de Okamura, șeful forțelor de securitate japoneze de a preveni aceste atacuri și de a descoperi baza de unde pornesc, rămân zadarnice față de rapiditatea cu care acționează patrioții chinezi, supranumiți din cauza fulgerătoarelor lor lovituri „Tigrii zburători”.

În disperare, Okamura cere ajutorul trupelor de șoc, care acționând fără milă vor trebui să curețe regiunea de partizani...

Filmul pasionează prin actele de curaj și eroism ale partizanilor chinezi, care ies biruitori din această înclăștare cu invadatorii japonezi.

Tigrii zburători

cu :

Tsao Huei — ciu, Chiu-yi, Feng Chi, Tend nan

Atenție, filmăm

Studiourile „Mosfilm” au terminat și prezentat pe ecrane filmele: „Duelul” — în regia lui Vladimir Petrov și interpretat de M. Komissarov, Andrei Popov, Irina Skobțeva — „Sașa intră în viață” — realizat de M. Sveiter și avînd ca interpreți pe O. Tabakov, N. Sergheev, V. Berezufkaia — „S-au întîlnit în drum” — comedie a cărei protagoniști sînt Viktor Avdiusko, Roza Makagonova și N. Komissarov, iar „Alături de noi” — cu Boris Cirkov și Klara Luciko — și „La cotitură” sînt noile producții ale studiourilor „Mosfilm.

Marcello Mastroianni este interpretul principal al filmului, în curs de turnare, „Soții care s-au încurcat la oraș”, inspirat din moravurile micii burghezii italiene.

„Pălăria lui pan Anatol” este o comedie la care studiourile poloneze lucrează în prezent. Este vorba de pățaniile pline de haz prin care trece un modest funcționar al unei societăți de asigurări, devenit fără voia sa complicele unei bande de hoți.

În colaborare cu studiourile „DEFA” din R. D. Germană, cineaștii maghiari lucrează la realizarea unui film intitulat „Malaria”.

„Afacerea nu s-a încheiat” este un film de aventuri, pe care îl turnează în momentul de față un tînar regizor ceh, Ladislav Rîhman. Alt film la care se lucrează în prezent în studiourile cehoslovace, intitulat „Cursa lupilor”, este închinat problemelor căsătoriei și familiei.

În studiourile engleze, se turnează filmul „Căpitanul Dreyfus”. Josef Ferrar este regizorul și interpretul rolului

principal al acestui film; Emile Zola va fi întruchipat de actorul E. Williams.

Grație unei coproducții franco-germane, romanul „Mizerabilii” va cunoaște a zecea ecranizare. Filmul urmează să fie realizat pentru ecran lat și se va bucura de interpretarea lui Jean Gabin, Bernand Blier, Fernand Ledoux, comicul Bourvil, Danielle Delorme.

După ce a terminat filmul „Tronul însîngerat” o transpunere în Japonia secolului XVI a tragediei lui W. Shakespeare „Macbeth”, regizorul japonez Akira Kurosowa lucrează acum la adaptarea cinematografică a „Azilului de noapte” de Maxim Gorki.

După atîția ani de la retragerea din viața artistică, Greta Garbo, actriță care a marcat o întreagă epocă cinematografică, pare că s-a decis să reîntre. Nu se știe însă nici filmul și nici regizorul care-i vor prilejui realizarea acestei hotărîri. Reproducem mai jos o scenă din filmul „Mata-Hari” interpretată de cunoscuta actriță.

CITILINI Bavaganului

Florin Piersic și Ana
Vlădescu într-o scenă din
film.

COPERTA I: NATALIA DUDINSKAIA ȘI KONSTANTIN SERGHEEV IN BALE-
TUL „TARAS BULBA“, PREZENTAT IN RECITAL IN CADRUL TURNEULUI DIN
CAPITALA NOASTRA.

COPERTA II: LUCIA STURDZA BULANDRA ȘI V. REBENGIUC INTR-O
SCENA DIN „PROFESIUNEA DOAMNEI WARREN“ DE G. B. SHAW.

COPERTA IV: CORNELIA GAVRILESCU IN ROLUL MARGARETEI DIN
OPERA „FAUST“ DE CHARLES GOUNOD.

EDITURA DE STAT PENTRU IMPRIMATE ȘI PUBLICAȚII
Adresa Redacției: SCENA ȘI ECRANUL, str. Elie Radu 5. (Tel. 3.97.81)

